

3

F. 10. num. 8.
12
1770
80

Q. D. B. V.

DE

REFVSIONE
DEBITORVM FEVDALIVM
SOLVTORVM.

PRAESIDE

DANIELE NETTELBLADT

POTENTISSIMO BORVSSORVM REGI A CONS. INT.

ET PROF. IVR. ORD.

D. XVII. MAI. ANNI MDCCCLXX.

DISPVTABIT

THEODORVS THEOPHILVS VRSINVS.

REGIOMONTO - PRVSSVS.

HALAE

LITTERIS BEYERIANIS.

N. 339.

REVOLUTION
DEBITORVM FVNDATIONVM
SOLVITORVM

DANIELI WILHELMI
ET ALIIS
DISCIPULIS

THEODORE THEOPHILUS VRSINUS
PROMPTOR

HALLE
LITTERIS HERMANNIIS

V I R O
ILLVSTRISSIMO ATQVE EXCELLENTISSIMO
D O M I N O
FRIDERICO ALEXANDRO
LIBERO BARONI
D E K O R F F
POTENTISSIMI BORVSSORVM REGIS CANCELLARIO
SVPREMO BORVSSICO
INTIMO STATVS ADMINISTRO
IVDICII AVLICI PRAESIDI
COLLEGII MONTIS PIETATIS DIRECTORI
ETC. ETC.

PATRONO SVO
INDVLGENTISSIMO
SINGVLARI PIETATE OBSERVANDO
FELICIA QVAEVIS ATQVE SALVTARIA
ARDENTISSIME APPRECANS
SEQVE CVM STVDIIS SVIS REVERENTER
COMMENDANS
HANCCE DISSERTATIONEM
SVMMA ANIMI SVBMISSIONE

D. D. D.

T A N T I
ILLVSTRISSIMI ET EXCELLENTISSIMI
N O M I N I S.

CULTOR DEVOTISSIMVS
THEODORVS THEOPHILVS VRSINVS

Q. D. B. V.

DE

REFVSIONE
DEBITORVM FEVDALIVM
SOLVTORVM.

CAPVT I.

OBSERVATIONES LITTERARIAE DOCTRINAM DE
DEBITIS FEVDALIBVS, EORVMQVE, SI SOLVTA SVNT,
REFVSIONE, CONCERNENTES.

§. I.

IN ITIA DOCTRINAE DE DEBITIS FEVDALIBVS.

Sicco pede plerumque transire solent antiquiores iuris fevdalis interpretes vtilissimam doctrinam de debitis fevdalibus. Huius rei causa haec esse videtur, quod nullus adsit textus Iur. Feud. Longob. in quo debitorum fevdalium expressis

A

pressis

pressis verbis mentio fit, licet non desint textus huius iuris, qui quoad rem ipsam de debitis feudalibus loquuntur, veluti *II. F. 8. v. E contrario. II. F. 28. v. Vasallus. I. F. 6. v. mutus*. Quae vero apud antiquiores feudistas de debitis feudalibus, seu, vt loqui solent, oneribus feudi, a quibus distinguunt onera feudatarii, obueniunt, eo redire solent, quod disputent quorsum hoc vel illud onus referri debeat, nec non an pro onere feudi detur actio realis: in debitorum feudalium diuersitatem vero non inquirunt, nec tangunt, quantum ego recordor, doctrinam de refusione debitorum feudalium solutorum, seu alia huius doctrinae specialia argumenta, prout videre est ex *ICTI Neapolitani Sec. XVI. BARTHOLOMAEI CAMERARIJ Repetitione L. imperialis de prohibita feudi alienatione p. 42. seqq.* si ad manus est editio qua vtor *Francofurtana de a. 1599.* qui praesertim ex *IACOBO DE ISERNIA* repetit eius de hoc argumento doctrinam.

§. II.

PROGRESSVS EIVS IN SECVLO XVII.

Ast ineunte *Sec. XVII.* sereniora habuit fata doctrina de debitis feudalibus, eaque nunc, praesertim post editas ab *Electore Saxoniae AVGVSTO* constitutiones, inter quas *P. 2. Const. 46.* desponit de debitis feudalibus, a *DD. Saxonis* magis magisque excolta est. Iam hoc seculo prodierunt specialia

lia de debitis feudalibus scripta, quorum recensum, cum de-
sit, quod miror, in LIPENII *Bibliotheca iuridica* articulus
specialis de debitis feudalibus, licet sub rubrica: *aes alienum*,
nonnulla scripta quae huc pertinent recensentur, hic, quoad
scripta quae iam sec. XVII. prodierunt, dabo. Sunt vero
haec:

I. BENEDICTI CARPZOVII *Tr. de oneribus vasalli feuda-
libus sive debitis in foro Saxonico ex feudo solvendis se-
micenturia positionum iuridicarum.* Lipsiae 1654.

De hoc scripto ipse CARPZOVIVS in praemissa brevi praefa-
tione narrat sequentia: „non abs re igitur exactiorem iuris
„ huius singularis disquisitionem suscipere, & publico examini
„ disputatorio in academia Lipsiensi subiicere constitueram:
„ quantumvis vero immutata functione pristina, ac professio-
„ rio munere relicto, propositum omni ex parte in effectum
„ deducere non potuerim, attamen lucubrationes hasce, Le-
„ ctor amicissime, tibi invidere nolui, certa spe confisus, com-
„ modi aliquid inde ad te & rempublicam litterariam redunda-
„ turum.„ Insertum postea hoc scriptum EIVS *Volumini
disputationum historico-politico-iuridicarum.* Lips. 1666.
Fol. pag. 611-689.

II. CASPARIS ZIEGLERI *Diss. de debitis feudalibus.* Vi-
temb. 1659

Frustra quaeris hoc scriptum iuris feudalis in ZIEGLERI *Dissertationibus selectis* a GEORGIO BEYERO Lips. 1712. editis. Haec collectio enim non nisi scripta iuris civilis, quae ZIEGLERO auctore prodierunt, continet. Secunda pars vero, cui BEYERVS destinauarat EIVS reliqua, sicque & feudalialia, scripta, nunquam prodit.

III. IOANNIS EICHELII *Diff. de debitis feudalibus*. Helmstadt. 1665.

Haec dissertatio allegari etiam solet sub GEORGII ENGELBRECHTII, EICHELII in munere professorio successoris, nomine, qui est verus eius auctor, eamque pro Licentia, sub EICHELII praefidio, eruditorum examini submitit.

IV. FRIDERICI GERDESII *discursus iuris feudalis de oneribus feudalibus*. Gryphisw. 1671.

Prodierunt, vt constat, a. 1729. FRID. GERDESII *Opera omnia* cura AVG. BALTHASARIS, in quibus hoc scriptum Tom III. pag. 305-331. obuenerit.

V. BERTHOLDI BECMANNI *Diff. de alimentacione personarum ad successione feudi inhabilium*. Altorf. 1681.

Hic primus est qui speciale argumentum doctrinae de feudalibus debitis pertractauit.

VI. I. PHIL. SCHLEVOGTII *de debitis feudalibus conclusiones*. Ienae 1683.

Hoc

Hoc scriptum duarum plagularum, non nisi breues de debitis feudalibus positiones continet.

VII. CASP. ALBERT. KLEINSORGH Diff. *de aere alieno ex bonis feudalibus soluendo.* Marb. 1692.

Hic Auctor primus est qui aeres alienum feudale diuidit in necessarium & voluntarium, & posterius in ambilaterale & unilaterale.

VIII. PETRI MÜLLERI Diff. *de aere alieno a successore feudi soluendo.* Ienae 1692.

Praeter haec scripta, alia hoc seculo, quantum scio, non prodierunt, si discefferis a ROMANI TELLERI Diff. *de oneribus feudi*, quam, cum ROM. TELLERVS, Scabinus Lipsiensis, a. 1688. mortuus, hoc tempore prodiiisse certum est: at, cum mihi non sit ad manus, annum, quo prodit, definire nequeo. Ex tot scriptis specialibus de debitis feudalibus, iisque quae huius aevi ICI in compendiis & systematibus iuris feudalis, nec non in aliis suis scriptis, veluti CARPZOVIVS P. 2. *Const.* 46. BERLICHIVS P. 2. *Concl.* 55. GEORG. AD. STRVVIVS in *Synt. Iur. Feud. Cap. XIV.* de debitis feudalibus tradiderunt, satis patet, his iam temporibus hanc doctrinam magis excultam esse, & iam nunc eam maiori luce radiare.

§. III.

FATA DOCTRINAE DE DEBITIS FEVDALIBVS; IN SEC. XVII. IN
GENERE.

Licet vero ICti sec. XVII. iuris feudalis culturae dediti, maiores fecerint in doctrina de debitis feudalibus progressus: negari tamen nequit, eorum ICTorum qui post eos iurisprudentiam feudalem excoluerunt, et in nostro seculo vixerunt, vel adhuc viuunt, industriae, maiorem perfectionis gradum debere. Defendere quidem nequeo, hanc egregiam iuris feudalis particulam tanta luce iam radiare, vt maiori luce non indigeat, eamque ad summam perfectionem iam esse perductam: parum tamen a perfectione abest, estque insigniter emendata a iuris clientelaris interpretibus nostri aevi. Non solum enim doctrina de debitis feudalibus *generatim considerata* coepit incrementa: sed et recentissimis temporibus ad specialiora progressi sunt DD. iur. feud. dum et *singulis particulis* huius doctrinae maiorem lucem accendere studuerunt, prout ex nunc dicendis patebit.

§. IV.

IN SPECIE QVOAD DOCTRINAM DE DEBITIS FEVDALIBVS; GENERATIM
CONSIDERATAM.

Ad incrementa doctrinae de debitis feudalibus *generatim* consideratae, quae debet ICTris seculi in quo viuimus, refero
varias

varias debitorum feudaliū diuisiones nouiter excogitatas, inter quas recentissima est diuisio eorum in debita feudalia *absoluta* et *respectiua*, cuius inuentionis gloriam recte sibi tribuit, Generos. Dn. de BREMER in *Diff. mox laudanda* §. II, quamque merito adoptauit G. L. BOEHMERVS in *principiis iur. feud. cap. X. §. 310.* Porro huc pertinent scripta de debitis feudali- bus generalia, quae hoc seculo accesserunt prioribus iam recensitis, suntque, quantum scio, tria sequentia scripta. GVI- LIELMI BRAVNI Disput. *de aere alieno ex feudo soluendo* Ie- nae 1712. quae non nisi trita et vulgaria continet; HENR. SIM- PLESMANNI, Icti Francofurtani, *Diff. de consolidatione feudi et allodii in Pomerania, praesertim vltiori* Francof. ad Via- drum 1722. quae, licet quoad titulum huc pertinere non vi- deatur, quoad rem ipsam tamen huc referri debet; IO. PAUL. KRESSII *Diff. de debitis ex feudis, praecipue Pomeraniae, soluendis.* Helmst. 1732. quae, cum modo memorata PLES- MANNIANA dissertatione, reliquis scriptis de debitis feudali- bus palmam praeripit.

§. V

2) SPECIATIM CONSIDERATAM.

Hic non substituisse ICtos huius aeni, sed eos vltiores progressus fecisse in doctrina de debitis feudali- bus, docent eorum scripta, in quibus vnum alterumue thema speciale, quod per-

pertinet ad doctrinam de debitis feudalibus, magis excultum. Licet vero et scripta de hypotheca et pignore feudali huc referri possint et debeant, attamen ea hic recenseri ideo non opus esse iudico, cum apud LIPENIVM in *bibliotheca iuridica*, sub titulo: *Hypotheca feudalis*, obueniant haec scripta, licet, cum sit mancus, ita supplendus: SAMVEL STRYK | *Diff. de hypotheca tacita in feudis Germaniae*. Halae 1707. quae vero in *Operum omnium STRYKII* collectione obuia non est. IO. GOTTL. SIEGEL *an hypotheca tacita in feudo debito feudali contrahatur*. Lips. 1736. G. L. BOEHMERI *Pr. de cessione hypothecae feudalis absque domini consensu valida* Goet. 1758. quae et EIVS *observationibus iuris feudalis* num. XIII. inserta. IVST. HENR. MYLII *Diff. de oppignoratione vasallorum et instrumentorum feudalium* Lips. 1744. HERMANNI BECKERI *Comm. iur. feud. de traditione feudorum in pignus secundum placita iuris communis per Germaniam obtinentis et speciatim Mecktenburgici*. Buetzouii 1767. Quod vero attinet reliqua scripta quae, praeter scripta doctrinam de refusione debitorum feudalium solutorum concernentia, de quibus §. sequente agendum, specialia argumenta doctrinae de debitis feudalibus illustrent, talia sunt: AD. BALTH. WERNHER *Diff. de impensis nuptialibus ex allodio petendis*. Alt. 1704. HENR. HILDEBRAND *Diff. de excussione allodii ante feudum*. Alt. 1712. GEHB. CHRIST. BASTINELLER *Pr. Num ea, quae ad discendam ab ultimo vasallo*

fallo

fallo eiusue liberis artem saltatoriam iam erogata, aut ad-
huc eroganda sunt, tamquam aliud quoddam debitum feudis
adeo cohaereat, ut successor feudalis ad eius refusionem in
subsidiū obstrictus sit? Vit. 1730. CHRIST. LVDOVICI
CRELLII Diff. de vasallo ad impensas in funus decessoris fa-
ciendas in subsidiū obligato. Vitemb. 1737. IO. WILH.
DIETMARI Pr. de successoribus in feudis regalibus ad agno-
scenda debita a praedeessoribus contracta non obligatis. Ie-
nae 1734. IO. AVG. HELLFELDT Diff. de iure creditorum
alodialium intuitu feudi et concursus feudalis. Ienae 1755.
EIVSDEM Diff. de iure creditorum vasalli in percipienda ex
fructibus feudi solutione. Ibid. 1762. CAROLI AVG. SALTZ-
MANNI Diff. sub titulo: residuum feudi pretium debitum feu-
dale. Lipsiae 1765. Qui legit haec scripta, eaque comparat
cum scriptis praeteriti seculi, statim perspiciet, per ea doctri-
nam de debitis feudalibus insignia coepisse incrementa. Ad
haec enim praesertim referri debet, si doctrinae generatim sa-
tis excultae specialia argumenta sigillatim et ex instituto per-
tractantur.

§. VI.

FATA DOCTRINAE DE REFUSIONE DEBITORVM FEVDALIVM
SOLVTORVM.

Haec sufficiant de fatis doctrinae de debitis feudalibus in
genere. Quod speciatim attinet fata doctrinae de refusione

B

debi-

debitorum feudalium solutorum, nemo, quantum mihi quidem constat, ex instituto hanc doctrinam, in toto suo ambitu consideratam, pertractavit: sed potius, quae de hac refusione scripta disputataque sunt, concernunt tantum vnam alteramue huc pertinentem quaestionem, praesertim ius heredum allodialium defuncti vasalli possessoris, repetendi debita feudalia ab eo soluta a praesenti feudi possessore, sicque partem quandam huius doctrinae. Quae enim de eo casu, quo debitorum allodialium a defuncto vasallo contractorum, a feudi possessore vero solutorum, refusionem soluens petit ab heredibus allodialibus vasalli, disputant DD. veluti *CARPZOVIVS P. 2. Const. 46. Dec. 2.* ad doctrinam de refusione debitorum feudalium solutorum plane referri nequeunt. Interim iam vertente saec. XVI. huius aevi Feudistae disputare coeperunt de refusione debitorum feudalium solutorum, prout patet ex *IACOBI THOMINGII Decisionibus* a. 1579. primum editis, qui *Dec. 27. num. 33. seqq.* filiabus vasalli conditionem concedit contra vasallum, si tutores quid aeris alieni occasione feudi contracti soluerint. Nec minus *ANDREAS RAVCHBAR* in prima vice a. 1599. editis *Quaestionibus iuris P. 1. Quaest. 44. n. 10.* refusionem debitorum feudalium consensuatorum, ab allodialibus heredibus solutorum, a feudi possessore faciendam esse statuit, refutatus *ASTRUVIO* in *Syntagmate iuris feudalis Cap. XIV. §. XXIV. num. 2.* Porro *ICti* Sec. XVII. non plane intactam relique-

runt

runt hanc doctrinam, licet nemo ex instituto eam tractauerit. Obuenit in BRUNNEMANNI *Decisionibus* Decisio CXXVII, in qua negat filii, qui ex bonis suis feudum a debitis paternis liberauit, heredibus allodialibus, competere regressum contra successorem feudi. MEVIUS in *Decisionibus P. V. Dec. 55.* disquirit: heredes vasalli soluta ab ipso feudi causa debita, quando a successore reperent: contra quem disputat PLESMANN *l. c. cap. 2. §. 19. 20. 21.* vestigia eius vero premit KRESSIVS *l. c. §. 6.* GEORG. ADAM STRUVIUS, praeterea quod, ut dictum, disputet contra RAVCHBARVM, et hanc *l. c.* tractat quaestionem: an vasallus soluta debita, pro quibus feudum oppignoratum, ab heredibus antecessoris allodialibus repetere possit? Nec desunt inter ICTOS, qui sub initio saec. nostri flourerunt, qui praeter eos, quorum mentio iam facta, in scriptis suis quaedam, quae huc pertinent, annotarunt. In LYNCKERI *Decisionibus* obueniunt binae decisiones quae huc faciunt, nimirum *Dec. 345. & 1073.* IO. HENR. BERGERI *Supplementa ad Electa discep. for. P. 2. pag. 788. seqq.* sistunt diuersa iudicata resolutionem debitorum feudalium solutorum concernentia. CASPAR HORNIVS in *Decade Obseru. feud. Cap. IX.* disquirit: an si possessor feudi soluerit debita propter comparationem feudi contracta, nec non residuum pretii quo feudum emptum, successor feudalis heredibus allodialibus ea propter satisfacere teneatur? affirmatiue respondens,

dens, & sententiam suam praecudiciis comprobans. Praefer-
 tim vero nouissimi iuris clientelaris scriptores omnem ope-
 ram & industriam collocarunt, in magis perpolianda hac do-
 ctрина. Nonsolum enim BENEDICTVS BREMERVS, Eques
 Bremensis, a. 1741. Goettingae edidit eruditum specimen in-
 augurale sub titulo: *Problema iuris feudalis, vtrum debita
 feudalia a vasallo soluta heres allodii a successore in feudo
 repetere queat*, in quo ex instituto praecipuam theoriae de re-
 fusione debitorum feudalium partem vberiori calamo, ac an-
 tea a quouis factum, explicauit, & contra heredes allodiales
 disputauit: sed & IO. AVG. HELFELDIVS in Progr. *de he-
 rede allodiali debita feudalia a vasallo soluta repetente* a. 1755.
 Ienae edito, primas lineas huius theoriae duxit, dolendum ve-
 ro nondum licuisse EI telam coeptam pertexere. His iungen-
 di sunt FRID. ESAIAS PUFFENDORFIUS in *Obseru. iur.*
P. 1. obs. 242. & P. 3. obs. 137. DAV. GEORG. STRYBEN in
den rechtlichen Bedencken Tom. 2. Resp. 1. §. vlt. IO. GEORG.
 ESTOR in *Diff. sub titulo: Meletemata de scite separandis
 ab allodio rebus feudalibus* §. 37. & CAR. AVG. SALTZ-
 MANNVS l. c. §. XV.

§. VII.

INSTITVTI RATIO ET ORDO DICENDORVM.

Quodsi nunc, quae ab aliis de refusione debitorum feu-
 dalium solutorum, praesertim de iure heredum allodialium de-
 bita

bita feudalia a vasallo soluta repetendi, disputata sunt, in summam contraho, in duas diuersas sententias abeunt iuris feudalis interpretes. Alii enim negant simpliciter locum habere debitorum feudaliū solutorum refusionem, praesertim heredibus allodialibus denegant ius soluta debita feudalia repetendi. Alii magis fauent refusioni debitorum feudaliū solutorum, & praesertim heredibus allodialibus eam vrgentibus magis fauent, pro casuum diuersitate eam vel admittentes, vel reiciientes. Ast hi inter se non conueniunt, in quibus casibus refusio locum habeat, in quibus vero ea non admittenda. Me quod attinet, in castris eorum milito, qui distinguendo inter diuersos casus, mox admittunt, mox reiciunt, refusionem debitorum feudaliū solutorum, in ipsis casibus distinguendis vero recedo ab iis, qui mecum distinguendo bene docent. Ex mea sententia enim, si quaeritur de refusione debitorum feudaliū solutorum, casus, quo heredes allodiales soluentis vasalli, petunt debiti feudalis a vasallo, cuius heredes sunt, soluti refusionem, distinguendus est a reliquis casibus, in quibus, vel heredes allodiales defuncti vasalli qui soluerunt debita feudalia defuncti vasalli; vel ipse praesens possessor feudi; vel futuri feudi possessores, solutorum debitorum feudaliū refusionem petunt. Hinc, praemissis iis quae in genere de refusione debitorum feudaliū solutorum praemittenda sunt *CAP. II.*, de primo casu *CAP. III.* & de reliquis casibus *CAP. IV.* in specie agendum.

CAPVT II.

DE REFVSIONE DEBITORVM FEVDALIVM
SOLVTORVM IN GENERE.

§ VIII.

ORDO DICENDORVM.

Non ideo, vt hic quid fit debitum feudale, & quoruplex illud fit: multo minus ideo, vt, quid sub refusione debitorum feudalium solutorum intelligam, explicari possit, in genere quaedam de refusione debitorum feudalium solutorum praemittenda esse censeo; cum sic peccarem contra regulas in dissertationibus conscribendis obseruandas. Potius hic generalia principia praemittenda esse censeo, quibus sequens tractatio in- nitur, indeque ante omnia generatim definiendum, quando re- petitio debitorum feudalium solutorum locum habeat, tumque determinandum in genere, qui casus hic a se inuicem distinguendi sint, quos vero, licet ab aliis distingui soleant, a se inuicem distingui nil interest & refert. Tum enim inoffenso pede ad specialiora fieri potest progressus.

§ IX.

PRINCIPIVM GENERALE DE REFVSIONE DEBITORVM FEVDALIVM
A IPSO DEBITORE SOLVTORVM.

Qui soluit debitum, quod verum debitum est, vel is est, qui ad illud soluendum obligatus est, vel tertius, qui ad illud de-

debitum, quod sua solutione extinguit, soluendum, obligatus non est. Cum uterque casus obuenire possit, si quaestio est de refusione debitorum feudalium solutorum, de utroque generale principium praemittendum. Quod itaque attinet priorem casum, in quo quis soluit verum debitum, ad quod soluendum ipse obligatus est, in regula nuncquam repeti posse id, quod solutum est, concedo. Ratio specialis itaque adesse debet, quoties vel soluens ipse, vel eius heres, repetere vult, quod solutum est ad extinguendum verum debitum, *qualis adest, si alius, a quo refusio debiti soluti exigitur, cum eius, qui refusionem urget, damno locupletior est: e contra vero cessat toties, quoties nemo adest, qui inde, quod debitum solutum sit, cum damno alterius factus est locupletior.* Hoc evidentissimum principium, tamquam axioma, sine ulteriori demonstratione pro vero adsumi posse, confido, & quemlibet etiam eius ampliationem absque ulteriori demonstratione admissurum esse spero, nimirum, *si eum a quo exigitur refusio debiti soluti, cum damno eius, qui debitum solutum repetit, locupletiozem esse constat, nil interesse, siue per versionem in rem alterius, siue per negotiorum gestionem, siue quocunque alio modo factum sit, hanc adesse causarum figuram, sub qua is a quo refusio exigitur, cum damno eius, qui eam urget, locupletior est.* Sufficiens enim adest ad refusionem petendam fundamentum, si modo is cum nostro damno est locupletior, a quo

quo fit repetitio soluti debiti. Vnde nec admitti potest, *cessante vel versione in rem alterius, vel negotiorum gestione, cessare omne fundamentum, ex quo refusio debitorum feudaliū solutorum peti potest.* Quodsi nunc ad debita feudalia soluta ab eo, qui ad ea soluenda obligatus est, quae dicta sunt, applicantur, hoc prodit principium generale: *Si debitum feudale ab eo solutum, qui ad illud soluendum obligatus est, toties refusio eius locum habet, quoties adest, qui inde, quod solutum sit, cum damno alterius locupletior est; licet nec versio in feudum facta sit, nec dici possit eius negotia gesta esse, a quo refusio facienda.* *E contra, si sub dicta hypotefi dici nequit adesse, qui cum damno soluentis, vel heredum eius, locupletior est, cessat in totum refusio debiti feudalis soluti.*

§. X.

RESOLVTIO DVBIJ.

Præuidio dubium contra hanc thesin, quod, antequam vterius progredior, resoluendum. Instas impossibile esse, fieri aliquem cum soluentis damno locupletionem, si soluens debitum est ipse ille qui debet, quippe qui non nisi suum commo- dum promouet, secundum illam Germanorum paroemiam: *Wer Schulden bezahlet, bessert sein Gut*, sicque hic concipi non posse damnum a parte soluentis. Speciem habet, fateor, hoc dubium: ast euanescit statim, si perpendis, non semper eum

eum qui debet & soluit, esse talem qui ita debet, vt praeter eum non adfit alius, qui debitor fieret, nisi solutione extingueretur debitum: id quod toties contingit, quoties per solutionem aeris alieni bonis auitis inhaerentis, ea a praesente possessore liberantur ab hoc onere. In hoc casu enim soluens quidem conditionem suam reddit eatenus meliorem, quod ab incommo-
dis liberetur quae premunt debitorem, veluti a solutione vsu-
rarum: at, cum bona auita non sint sua, sed totius familiae bona, reuera pro aliis soluit, & post eius mortem is qui possidet auita sic liberata bona, ideo locupletior est, quoniam patrimonium suum nunc non diminuitur per solutionem debiti ab antecessore iam extincti. Quod vero soluens hic damnum sentiat, inde patet, quoniam soluendo diminuit suum patrimonium, nec tamen debitum tale est, ad quod soluendum tantum & solus obligatus erat. Habes itaque in hoc casu alterum, qui, licet soluens soluat quod ipse debet, tamen cum damno soluentis locupletior fit. Si plures casus desideras, ingenue fateor, me plures allegare non posse, nec opus est hoc fieri posse. Dubium enim resolutum est, si & non nisi dictus casus concipi potest, in quo, licet soluat ipse debitor quod debet, tamen adest alter, qui ex hac solutione fit locupletior cum damno soluentis.

§. XI.

VLTERIOR RESOLVTIO DVBIJ.

Ast videtur me incidere in scyllam, dum vitare volo charyb-

C

dim.

dim. Si enim praesens possessor bonorum aitorum, ea a debito iis inhaerente liberavit, ne natam quidem dici posse successoris obligationem ad id soluendum videtur, sicque, cum nec in rem versio, nec negotiorum gestio hic concipi possit quoad successorem in bona auita, & in eo casu quem allegavi, ut appareat, casum, quo, licet debitum ab ipso debitore solutum, alius tamen cum damno eius fiat locupletior, esse dabilem, dici non posse successorem in bona auita cum damno alterius locupletiolem esse. Sed salua res est. Distinguendum enim inter obligationem ad debitum quod solutione extinctum soluendum, & obligationem ad restituendum debitum quod solutum est. Debitum solutum quod attinet, ad illud iterum soluendum successorem per successionem in bona auita obligatum fieri non posse, per se patet, sicque obligationem successoris ad id soluendum ne natam quidem esse, certum est. Vnde etiam concedo, dici non posse, soluentem quoad debitum solutum in rem praesentis possessoris bonorum aitorum aliquid vertisse, vel negotium eius gessisse, dum solutione debitorum bonis auitis inhaerentium ea ab hoc onere liberavit. Nego vero inde sequi, successorem nunquam cum damno aliorum inde locupletiolem fieri, quod antecessor soluerit talia debita. Et citra casum versionis in rem alterius enim, ut &, licet negotia alterius gesta esse dici nequeat, tamen fieri potest, esse aliquem cum damno alterius locupletiolem. (§. VIII.). Vnde, quod

quod attinet obligationem restituendi quod solutum est, ea tamen oriri potest per successionem in bona auita, quae per solutionem ab antecessore factam ab aere alieno iis inhaerente iam liberata sunt, modo probari possit possessorem, licet nec verso in rem suam facta, nec negotium eius, soluendo debitum, gestum sit, alio modo locupletiores esse cum damno aliorum. Semper enim hoc fieri, nec ego defendo. Ast nunquam hoc fieri, admittere nequeo, & dari tales casus in quibus manifestum est hoc fieri, ex infra dicendis clarius patebit.

§. XII.

DE REFUSIONE DEBITORVM A TERTIO SOLVTORVM.

Sufficiant haec de primo casu, in quo solutio ab ipso eo, qui debet, facta (§. IX.). Si tertius soluit verum debitum alienum, aliter res se habet. *Hic enim a debitore repetere potest, quod ita soluit pro eo, ut eum liberauerit a vero debitor, nisi animo donandi facta sit solutio.* Ita soluentem tertium enim sua solutione efficere debitorem liberatum fieri locupletiores, in aprico iacet; prout etiam, id fieri cum damno soluentis, per se patet. Licet vero DD. varios recensere soleant casus, in quibus cessat repetitio, praeter eum, quo animo donandi solutio facta, de quibus consulendi sunt specialia scripta de hoc argumento, veluti HERTII *Diss. de solutio-*

ne pro alio facta Sect. II. §. VII. & CAROCH Diss. de solutione a tertio facta §. XVII.: attamen si, prout hic factum, determinatur solutio a tertio facta, nimirum eam ita factam esse, vt debitor a vero debito liberatus sit, sed absque animo donandi, exceptiones, quas DD. fingunt, in fumum abeunt, & nec tum, si pro inuito & contradicente debitore solutio a tertio facta, cessat repetitio per *l. 53. ff. de solutionibus & liber.* Non opus esse itaque iudico, me has exceptiones figillatim expendere & sub examen vocare, contentus hic tantum inquirere, quid iustum sit, si is, qui soluit, obligatus quidem, ast non nisi in subsidium, & tamen ab eo, debitore principali nondum excusso, solutio facta, neglecta exceptione excussionis, cui non renunciauit. Hanc solutionem, pro solutione a tertio facta, habendam non esse censeo, cum hic is ipse, qui debet, soluat, sicque hic casus potius ex principio §. IX. obuiio diiudicandus, si quaeritur, an in eo locum habeat refusio debiti soluti. Haec si applico ad solutionem debitorum feudaliu a tertio factam, *repetitionem debitorum feudaliu, absque animo donandi a tertio solutorum, locum habere, non possum non defendere: ast hoc referendum non esse casum, quo debitum feudale subsidiarium soluitur, allodio nondum excusso, a feudi possessore, qui exceptione excussionis heredum allodialium non est usus,*

§. XIII.

§. XIII.

PRINCIPIVM GENERALE DE CASIBVS IN DOCTRINA DE REFVSIONE DEBIT. FEVD. SOLVT. A SE INVICEM DISTINGVENDIS, VEL NON.

Ex dictis nunc definiendum, quomodo casus, si quaeritur de refusione debitorum feudaliū solutorum, a se inuicem distinguendi sint, & quos distingui interfit & referat, quos vero distingui nihil interfit. *Quoties enim casus, qui in doctrina de refusione debitorum feudaliū solutorum a se inuicem distinguuntur, in eo differunt, quod vel 1) in vno soluens seu eius heres, fiat pauperior, & alius cum damno soluentis seu eius heredis locupletior, in altero vero non; vel 2) in vno casu ipse debitor soluat, in altero vero tertius: toties eos a se inuicem distingui interest & refert omnino. E contra, si casus qui a se inuicem distinguuntur tales non sunt, eos a se inuicem distingui non releuat.* Secundum hoc principium generale itaque nunc definiendum est, qui casus a se inuicem distinguendi non sunt, licet ab aliis distingui soleant, in doctrina de refusione debitorum feudaliū solutorum.

§. XIV.

PRIMA INVILIS DISTINCTIO.

Ad casus qui distinguendi non sunt in doctrina de refusione debitorum feudaliū solutorum, refero I. *an vassallus, qui soluit debitum feudale ab antecessore suo contractum, cuius re-*

C 3

fusio

fusio in quaestione est, sit heres eius qui id debitum contra-
xit, vel non. Licet enim videatur, si is qui soluit debitum feu-
 dale est heres eius qui illud debitum contraxit, eum tamquam
 heredem ad hoc debitum defuncti soluendum obligatum fuis-
 se, hincque suum, non alienum, negotium gessisse, sicque nec
 ipsum soluentem refusionem petere posse, nec alium eius nomi-
 ne, veluti heredem eius aliodialem: aliter vero rem se habere,
 si soluens non est heres eius qui contraxit debitum solutione ex-
 stinctum. At enim vero cum falsum sit, & in Diss. sub Prae-
 sidio DN. PRAESIDIS defensa, *de successore ex pacto & prouiden-*
tia maiorum ad facta ultimi defuncti, licet eius heres sit, prae-
standa non obligato Cap. III. Sec. I. satis probatum, successorem
 feudalem, licet simul heres sit, ideo ad facta defuncti intuitu
 feudi praestanda non magis obligatum esse, quam eum, qui
 tantum in feudo succedit, ex dictis non sequitur, in doctrina
 de refusione debitorum feudalium solutorum, distinguendum
 esse inter soluentem debita feudalia, qui simul eius, qui ea
 contraxit, heres est, & qui eius heres non est. Dicendum ita-
 que potius, sic distingui non releuare. Sit enim soluens eius,
 qui debitum illud feudale, quod solutum est, contraxit, heres, si-
 ue non: aequè possibile tamen est, adesse in vtroque casu, fa-
 cta solutione, talem, qui ex hac solutione cum damno alterius
 locupletior est, quam non: prout etiam hic in vno casu soluere
 eum, qui ipse debet, in altero vero tertium, defendi nequit,
 sed

sed potius in vtroque casu soluens, tanquam vasallus possessor, is est qui ipse debet id quod soluit. Quae cum ita sint, vi principii generalis (§. XIII.) hi casus non sunt distinguendi. Quodsi vero in genere distinguere nil interest, an soluens sit primi debitoris successor in feudo & heres simul, an non, nec reueleat in primo casu cum PUFFENDORFIO l. c. (§. VI.) & HELLFELDIO in *Progr.* §. VI. cit. iterum distinguere, an primi debitoris heres, sit eius heres *solitarius*, an *non solus*, sed *simul cum aliis, in feudo successit*, & an *tum quilibet successor suam hereditarium debitorum partem in se receperit*, an *non*; dum nimirum vnus, data ceteris certa pecuniae summa, solus in feudo successit & debita soluit feudo inhaerentia. Si enim, prout hic, in genere quaeritur de refusione debitorum feudalium solutorum, an nimirum locum habeat, vel non, hi diuersi casus ita non differunt, vt differentia quae inter eos est influat in eorum decisionem.

§. XV.

SECUNDA INUTILIS DISTINCTIO.

Porro II. ad casus, in doctrina de refusione debitorum feudalium solutorum non distinguendos, pertinet, *si distinguitur inter solutionem debitorum feudalium, quae facta est ex fructibus feudi, & quae ex aliis vasalli bonis facta* Fructus feudi non habere qualitatem feudalem, sed pertinere ad vasalli eos percipientis alodium

dium, vix opus est, vt moneam. Quid itaque, quaeso interest & refert quoad refusionem debitorum feudalium solutorum, an solutio eorum facta sit ex ea parte allodii quae consistit in feudi fructibus, an vero ex alia eius parte. Sufficit in vtroque casu ex allodio soluta esse debita feudalia, & hoc posito in vtroque casu possibile esse, per hanc solutionem alium cum soluentis damno locupletiozem esse, vel non esse, nec dici posse in vno casu soluisse eum ipsum qui debet, in altero vero tertium, hincque vi principii generalis (§. XIII.) hos casus a se inuicem distingui non releuare. At instas, vasallus possessor obligatus est ad soluenda debita feudalia ex feudi fructibus. Recte. Nonne vero aequè obligatus est ex reliquo allodio soluendi debita feudalia? Quis defendere potest eum magis obligatum esse ad soluendum debita feudalia ex fructibus feudi, quam ex reliquo allodio, vel principaliter ex fructibus, & non nisi in subsidium ex aliis suis bonis. Hoc si defendi possët, speciem haberet aliquam ita distinguendum esse, sicque, cum id defendi nequeat, ne quidem speciem habet hanc distinctionem esse attendendam. At enim vero cum hac distinctione non confundenda est ea, qua vtitur *MEVIUS P. V. Dec. 55.* distinguens inter eum casum quo soluens debitum feudale de suo soluit, & quo illud ex ipso feudo seu iis mediis quae ad feudum pertinebant, soluit. Differre hanc Meuianam distinctionem ab ea quam hic impugno, per se patet, & eam magni mo-

momenti esse, ex infra dicendis patebit. E contra, cum ICris Lipsiensibus apud BERGERVM l. c. (§. VI.) distinguere inter eum casum, quo soluens debitum feudale soluit ex suo, & quo solutionis causa aes alienum contraxit, aequè inutile est, ac si inter solutionem ex feudi fructibus, & ex aliis vasalli bonis factam, distinguitur.

§. XVI.

TERTIA INVUTILIS DISTINCTIO.

Male me iudice distinguunt III. qui, *an sponte solutum sit debitum feudale a vasallo, an vero soluerit iudicis sententia iussus, attendunt, & pro hac differentia refusionem debitorum feudalium solutorum vel admittunt, vel reiiciunt.* Cum enim, si adest, facta ab eo qui debet debiti feudalis solutione, qui inde locupletior est cum soluentis eiusue heredum damno, refusio debiti soluti locum habeat: si vero talis deest, non (§. IX.). Talem vero adesse, vel non adesse, inde non dependeat, an solutio sponte facta sit, an vero soluens iudicis sententia iussus soluerit, ita distingui non releuare in aprico iacet. (§. XIII.) Interim tamen placuit ESTORI in *meletemat. de scite separandis ab allodio rebus feudalibus* §. 85. ita distinguere, & in priori casu ante XXX. annos, a solutionis die numeratos, admittere, post eos vero denegare repetitionem: in posteriori casu vero eam indistincte admittere.

D

§. XVIII.

§. XVII.

QUARTA INVUTILIS DISTINCTIO.

Ad casus quos distingui non releuat IV. referri posse defendo, *casum quo debitum feudale solutum est debitum feudale consensuatum, per cuius solutionem reluitio pertinentiarum feudalium facta, & casum quo aliud debitum feudale consensuatum per solutionem extinctum: ita ut in priori casu iterum distinguendum, an vasallus in ipsa reluitione declaraverit, quod ea, quae reluit, non iure dominii, sed crediti saltem possidere ac iura cessa duntaxat acquirere velit; an vero reluitioem absque huiusmodi declaratione fecerit.* Licet enim videatur, in priori casu tum quidem, si solvens declaravit, quod per reluitioem pertinentiarum oppignoratarum iura crediti duntaxat acquirere velit, refusionem locum habere, caeterum vero hanc repetitionem cessare: hoc tamen defendi nequit ideo, quoniam, tam in eo casu quo solutum debitum consensuatum, per cuius solutionem reluitio oppignoratarum pertinentiarum feudi facta, cum declaratione soluentis, quod duntaxat iura cessa acquirere velit, quam in reliquis casibus, fieri potest, alium fieri per hanc solutionem cum damno soluentis locupletioem, sicque in utroque refusionis fundamentum adesse (§. IX & XIII.). Non itaque assentire possum PLESMANNO, qui in supra §. IV. citata dissertatione §. XVI. seq. ita distinguit, & praesertim in casu reluitiois pertinentiarum ideo
inter

inter casum, quo vasallus animum suum declaravit, quod ea quae reluit, non iure domini, sed iure crediti saltem possidere ac iura cessa duntaxat acquirere velit, & quo relutionem absque hac declaratione fecit, eo effectu distinguit, quod in primo casu heredes allodiales reluentis solutam pecuniam a feudi possessore repetere possint, quoniam per declarationem in eo factam impediatur consolidatio eorum, quae reluuntur, cum feudo, in posteriori casu vero, propter cessantem hanc declarationem, omnino consolidatio cum feudo fiat. Resolutio quaestionis, an refugio debitorum feudalium solutorum locum habeat, vel locum non habeat, enim non inde dependet, an ex facta solutione oriatur consolidatio cum feudo, an vero non: sed secundum principia §. IX. & XII. obuia fieri debet. Secundum haec principia vero, aequae bene consolidatione facta, ac ea non facta, casus existere potest, quo refugio facienda.

§. XVIII.

TRANSITVS AD SEQUENTIA.

Sufficiant haec casibus in doctrina de refusione debitorum feudalium solutorum ex mea sententia a se inuicem non distinguendis. Licet vero hi casus, non sint ii casus, qui a se inuicem distinguendi, alii tamen dantur casus, qui a se inuicem distinguendi sunt, & hic etiam verum est, qui bene distinguit, bene docet. Ut enim taceam inter feuda ex pacto & prouidentia maiorum, & hereditaria feuda, hic distinguendum

dum esse, sicque ante omnia monendum, me non nisi de prioribus loqui, si feudorum hereditariorum expressa mentio non fit: praesertim ita, prout §. VII. monui, distinguendum est; id quod ex nunc dicendis patebit, simulque vltiores distinctiones suis locis allegandae & applicandae erunt.

CAPVT III.

DE REFVSIONE DEBITORVM FEVDALIVM SOLV-
TORVM IN EO CASV, QVO SOLVENTIS HEREDES AL-
LODIALES EAM VRGENT, IN SPECIE.

§. XIX.

ORDO DICENDORVM.

Casus qui praesertim in doctrina de refusione debitorum feudaliu solutorum a reliquis distinguendus, is est, quo heredes soluentis allodiales reperere volunt debita feudalia a defuncto soluta (§. VII). Hic ante omnia, si quid video, distinguendum, quale sit debitum solutione extinctum: an nimirum sit debitum feudale contractum, an vero sit debitum mere legale. Noua est, fateor, haec debitorum feudaliu diuisio: ast tamen vera & satis pragmatica est. Si debitum feudale oritur ex immediata legis dispositione, nullo accedente alicuius facto, illud appello *debitum feudale mere legale*. Quodsi vero debitum feudale, non nisi interueniente quodam facto, ex lege oritur,

oritur, illud *debitum feudale contractum* dici potest. Vnde non omnino conuenit haec diuifio debitorum feudalium, cum fatis nota diuifione eorum in debita feudalia *natura talia & accedente confensu* talia, a MOELLERO in *Vfu practico diftinctionum feudalium Cap. XX. Dif. II.* explicata. Sic e. g. debitum feudale ex uerfione ortum, eft debitum feudale natura tale, neutiquam uero ad debita feudalia mere legalia referri potest, fed potius ad debita contracta. Debita feudalia mere legalia iterum fubdiuidenda effe non cenfeo: fed potius quoad ea femper idem iuftum eft, in cafu quo a defuncto uafallo foluta funt, eorumque refufionem petunt eius heredes allodiales. Aft debita feudalia contracta in hoc refpectu non eiusdem qualitatis funt, dum quoad ea iterum diftinguendum a quo funt contracta. Nimirum ex hoc fundamento triplicis generis funt, dum uel *primo acquirenti; uel feudi poffeffori a quo per folutionem exftincta funt; uel intermedio cuidam poffeffori* originem debent. Secundum hanc differentiam debitorum feudalium folutorum nunc definiendum, an & quando refufio eorum heredibus allodialibus foluentis fieri debeat.

§. XX.

DE REFVSIONE DEBITORVM FEVDALIVM MERE LEGALIVM.

Si debitum feudale a uafallo folutum, cuius refufionem uigent heredes eius allodiales, eft debitum mere legale, ueluti,

D 3

ti,

ti, si heredes vasalli allodiales repetere vellent alimenta a vasallo praestita incapacibus ad successionem feudalem; vel impensas in funus defuncti vasalli factas, facile definiri potest quid iustum sit. Certissimum enim est, debitum feudale mere legale omne esse onus quoddam, quod non nisi quoad praesentem vasallum possessorum feudo inhaeret, quippe qui solus obligatus est ad id praestandum, sicque debitum feudale mere legale nunquam tale est, de quo dici potest eo soluto ab antecessore, & a vasallo possessore non restituto heredibus soluentis allodialibus, feudi successorem cum eorum damno esse locupletio-rem. Nec minus in aprico iacet possessorem feudi qui tale debitum soluit, esse illum ipsum qui debet, sicque hic ipsum debitorem solvere, non tertium qui soluit pro alio. Hinc vi princ. general. (§. IX. & XII.) heredes allodiales soluentis debitum feudale legale, refusionem eius petentes, omni iuris fundamento esse destitutos, & simpliciter cessare refusionem debitorum feudalium huius generis quoad heredes allodiales eius a quo soluta sunt, patet. Cum itaque hic omnia redeant ad veritatem principii, ex quo probatio potissimum desumta, quod nimirum debitum feudale legale sit tale onus feudi, quod non nisi quoad praesentem vasallum possessorem feudo incumbit, sicque species debiti feudalis respectiui, de eius veritate quilibet facile se convincere potest, qui perpendit rationem, cur huius generis debita feudo inhaereant, esse commodum quod ex fructuum feudi per-

perceptione vassallus possessor habet. Quae ratio, cum quadrer tantum quoad praesentem feudi possessorem, nec alium quam eum, ad talia debita soluenda obligatum esse, defendo. Sic e. g. ex nulla alia ratione inhabilibus ad successionem debentur alimenta ex feudo, quam quoniam fructus feudi lucratur feudi possessor, qui vel plane non, vel non solus, eos perciperet si inhabilis ad successionem habilis esset.

§. XXI.

DE REFUSIONE DEBITORVM FEVDAL. SOLVT. CONTRACTORVM

1) A PRIMO ACQUIRENTE.

Mitto debita feudalia mere legalia, cum hic omnia per se clara, & me conuerto ad debita feudalia contracta I. ea, quae primo acquirenti originem debent (§. XIX. quorsum refero 1) residuum pretii quo feudum emptum; 2) pecuniam ad feudum emendum mutuo acceptam; 3) legitimam ex feudo nouo filiabus praestandam; 4) debita a primo acquirente post acquisitionem feudi contracta, pro quibus feudum oppignoratum est. Quodsi nunc ponis, vassallum possessorem vnum alterumue horum debitorum soluisse feudumque ab iis liberasse, tum soluisse debitum qui ad illud soluendum obligatus erat, certum est, sicque secundum regulam (§. IX.) hic cessare deberet omnis refusio, & nec heredes soluentis allodiales repetere possent debitum a defuncto vassallo possessore, cuius heredes sunt, solutum. Subscriberem itaque huic

huic sententiae, nisi manifestum esset, in hoc casu exceptionem a regula (S. cit.) admissam locum habere. Cum enim certum sit praesentem possessorem, vno alteroue tali debito, de quo loquor; soluto, per successionem in bona feudalia plus acquisuisse, quam a primo acquirente ei relictum, & haberet, si talium debitorum solutio facta non esset, eum esse locupletiore, quam esset, si debita haec feudo adhuc inhaerent, nemo negabit. Quod vero locupletior sit cum damno aliorum, & quidem in hoc casu cum damno heredum allodialium eius, a quo solutio facta, toties verum est, quoties solvens ex suo soluendo feudum a debito tali liberavit. Si itaque verum est principium, toties refusionem debitorum feudalium solutorum locum habere, quoties adest, qui inde, quod soluta sint, locupletior est cum alterius damno (S. cit.), neminem mihi assensum denegaturum esse spero, si defendo: *hereditibus allodialibus defuncti feudi possessoris ius competere, repetendi ex eius allodio soluta debita feudalia contracta quae a primo acquirente originem ducunt, seu ab eo contracta sunt, a vasallo possessore qui vi descenditiae a primo acquirente feudum per successionem acquisuit.* Ast, cum dictae rationes cessent, si 1) quod tamen rarissimum, defunctus non ex allodio seu in genere ex suo, sed, ut loquitur MEVIUS P. V. Dec. 55., ex feudo seu iis mediis quae ad feudum pertinebant, soluit; 2) feudum ad dominum iure aperturae reuersum & nunc penes eum est; 3) vasal-

vasallus possessor feudum non vi descenditiae a primo acquirente acquisivit, in his casibus heredibus allodialibus non competit ius repetendi debita feudalia a defuncto vasallo possessore, cuius heredes allodiales sunt, soluta.

§. XXII.

2) AB IP SO SOLVENTE.

Sequuntur II. *debita feudalia contracta, quae ab ipso illo vasallo, qui ea soluendo feudum iterum ab iis liberavit, antea contracta erant.* Si nunc oritur quaestio: an heredes eius allodiales repetere possint debita haec feudalia a defuncto vasallo, cuius heredes allodiales sunt, soluta, & a quo ea repetere possint? iterum certissimum est, solutionem hic factam esse ab ipso debitore, non a tertio qui pro alio solvit. Cum itaque in hoc casu cesset in regula refusio debiti feudalis soluti (§. IX.) & casum, in quo locum habet exceptio, hic concipi non posse videatur, omnino hic regulae inhaerendum esse, nec dari casum exceptum, cum magna specie defendi posset. Me iudice vero simpliciter defendi nequit, cessare in hoc casu in totum refusionem debiti feudalis soluti. Distinguendum potius, an solutione extinctum debitum, ex adhuc existente versione, vel in ipsius feudi, vel in successorum feudaliū, vtilitatem ortum, an non. *In priori casu heredes allodiales solventis, licet soluens ipse contraxerit debitum solutum, repetere possunt,*

E

sunt,

sunt quod solutum, & quidem, si versio in ipsum feudum facta, a quolibet possessore feudi, siue sit vassallus, siue dominus ipse: si vero versio non nisi in utilitatem successoris feudalis facta, non nisi ab eo feudi possessore, cuius utilitati inde prospectum est. In hoc casu enim fundamentum refusionis debitorum feudaliu[m], in casu quo ab ipso; eo, qui debet, solutio facta (§. IX.), adesse, per se patet. Ast in posteriori casu contrarium defendendum, in eoque cessat in totum refusio debiti feudalis soluti, nec possunt heredes allodiales repetere quod solutum, quoniam in eo cessat fundamentum refusionis debitorum feudaliu[m] solutorum in casu tali, quo is ipse qui debet, soluit debitum (§. cit.). Pone e. g. vassallum possessorem habere feudum meliorandi exoptatam occasionem, ast pecunia impendenda de praesenti esse destitutum. Contrahit itaque aes alienum, & dum pecuniam mutuo acceptam vertit in feudum, illud onerat debito feudali contracto. Soluit tamen ex post hoc debitum contractum ipse, & moritur relictis filiabus heredibus allodialibus, agnatus vero succedit in feudum. Nonne hic agnatus est cum damno filiarum defuncti vassalli locupletior? Nonne itaque iniustum esset filiabus denegare repetitionem debiti a defuncto patre soluti, licet ipse contraxerit? Ast pone contraxisse defunctum vassallum debitum feudale per quod nulla in feudum versio facta, ab eo tamen ante mortem debitum hoc expunctum esse, ex quo fundamento

repe-

repetere vellent filiae hoc debitum solutum? Nullo modo tum dici potest agnatum succedentem esse cum earum damno locupletiolem, cum nec in eius vilitatem versio facta, nec negotiorum gestio hic concipi possit, nec denique aliud fundamentum adest, ex quo defendi potest agnatum, qui nunc possidet, locupletiolem esse, multo minus talem esse cum damno filiarum.

§. XXIII.

3) AB INTERMEDIO QUODAM POSSESSORE.

Quod attinet III.) *debita nec a primo acquirente contracta, nec ab ipso illo vasallo, qui eorum solutione feudum iterum liberauit ab hoc onere, sed ab intermedio quodam feudi possessore*: si ea a defuncto vasallo, cuius heredes allodiales repetere volunt, soluta sunt, *circa eorum refusionem dictis heredibus allodialibus faciendam idem iustum est, quod in casu praecedente iustum esse diximus*. Si enim debitum per solutionem extinctum in ipsius feudi seu successorum feudatum vilitatem versum est, an sit ab ipso eo, a quo expunctum, contractum, an vero a tertio, si quaeritur de eius refusione, nil interest & refert. Interim tamen hi duo casus ideo doctrinae gratia a se inuicem distinguendi erant, quoniam in casu praecedente maiorem habet speciem refusionem in totum cessare, quam in hoc.

§. XXIV.

SVMMA DICTORVM.

Ex haecenus dictis nunc patet, vt, quae dicta sunt, ita summam contraham, ex mea sententia problema illud iuris feudalis: *num debita feudalia a vasallo soluta heres allodii a successore in feudo repetere queat?* ita resoluendum esse. *Si debitum solutum, est debitum mere legale, heres allodii illud a successore in feudo repetere nunquam potest. Si vero debitum solutum est debitum contractum, quando est debitum a primo acquirente in ipsa acquisitione contractum, vel licet ab alio contractum, adest tamen versio in feudi ipsius vel successoris feudalis vtilitatem facta, heres allodii illud repetere potest. Quodcunque aliud debitum contractum vero ab herede allodiali eius a quo solutum repeti nequit. Idem & breuius potest sic enuntiari: heres allodii debitum feudale a defuncto solutum non nisi in duobus casibus repetere potest: 1) si est debitum quod a primo acquirente contractum; 2) licet tale debitum non sit, versio tamen in feudi ipsius, vel successoris feudalis vtilitatem facta. Plures enim casus admitti posse nec ego defendo. Cum vero dubia quaestio sit: quid sentiendum de debitis feudalibus consensuatis?* de ea quaedam addenda.

§. XXV.

DE REFVSIONE DEBITORVM FEVDALIVM CONSENSVATORVM.

Si debita feudalia consensuata talia sunt quae a primo ac-

qui-

quirente contracta, quatenus ea, si soluta sunt ab alio, ab eius heredibus allodialibus repeti possint ex superioribus (§. XXI.) iam constat. Quodsi vero talia non sunt, distinguendum est, an consensu eius, a quo heredes allodiales soluentis refusionem petunt, munita, an non. *Si prius semper refusio eorum locum habet, siue soluens ipse ea contraxerit & ex post iterum soluerit, siue sint ab antecessore eius contracta.* Quis enim negabit, solutione debiti consensuati, consensu eius, qui nunc possidet feudum cui inhaerebat, muniti, possessorem factum esse locupletiolem, cum, siue debitum consensuatum habeas pro debito feudali subsidiario, siue, cum rectius sentientibus, in casu quo specialis hypotheca in feudo constituta, pro necessario, vi consensus possessor debitum solutum, si solutum nondum esset, soluere deberet, sicque per iam factam solutionem impediatur patrimonium suum non diminui. Vnde vi principii generalis (§. IX.) nullo modo a refusione huius debiti soluti se liberare potest. Id quod & inde patet, quod, si debitum non solutum esset ab antecessore, cuius heredes allodiales nunc refusionem vrgent, creditoribus feudalibus obligatus nunc esset feudi possessor ad debitum expungendum. Prout itaque his solutionem denegare non posset, ita nec restitutionem denegare potest heredibus allodialibus. Ast si posterius, videlicet, *si debitum consensuatum solutione extinctum non erat consensu praesentis possessoris munitum, soluentis antecess-*

cessoris heredes allodiales frustra petunt huius debiti soluti, licet caeterum consensuatum sit, refusionem a praesente feudi possessore. Nec in hoc casu distingo an praesens vasallus sit heres vasalli qui suo consensu debitum munivit, an non, sed licet etiam eius heres sit, quod dixi locum habere defendo. Ita vero sentio, non ex eo fundamento ex quo alii idem defendere solent, quoniam nimirum soluens debitum consensuatum soluit quod ipse debet, tum vero cessare refusionem; quippe quod non admitto: sed ex eo fundamento, quoniam in hoc casu nequidem dici potest vasallum praesentem per talem solutionem locupletiolem fieri, multo minus eum cum damno heredum allodialium soluentis esse locupletiolem, sub quibus circumstantiis cessat refusio debitorum feudalium ab ipso eo, qui debet, solutorum (§ IX.). Locupletiolem eum non esse inde, quod ipsum patrimonium eius per solutionem horum debitorum feudalium auctum sit, per se patet. Ast eum & inde locupletiolem non esse, quod patrimonium suum non diminuatur, inde patet, quoniam successor, qui ipse non consentit in debitum consensuatum, licet etiam heres consentientis sit, secundum veriore sententiam ad debitum consensuatum, si etiam nondum solutum esset, soluendum non obligatus fieret per successionem in feudo. Cum itaque praeter hos duos modos tertius concipi nequeat, quo quis locupletior fieri potest, probatum est quod probandum erat. Caeterum non possum

sum non quin moneam, male cohaerere eorum doctrinam, qui ex consensu antecessorum, quorum heredes sunt, obligant possessores ad debitum feudale consensuatum ex feudo solvendum, & nihilominus negant, hoc debito ab antecessore soluto, eius heredibus allodialibus competere ius repetendi debitum solutum a praesente feudi possessore, qui tamen, stante hac hypothese, solvere deberet, nisi iam solutum esset, hoc debitum.

§. XXVI.

RESPONSIO AD QVASDAM OBJECTIONES.

Cum itaque, prout ex haecenus dictis patet, non semper fauceam heredibus allodii debitum feudale solutum repetentibus, nec tamen semper causam eorum deferam, me tangit, tam ea obiectio, qua patroni eius sententiae, quod heres allodii repetere nequeat debita feudalia soluta, contrariam absurdam esse probare volunt: quam ea, qua affirmantes heredibus allodialibus competere ius repetendi debita feudalia soluta, contra contrarium defendentes idem tentant. Videlicet, qui defendunt heredibus allodii non competere ius repetendi debita feudalia soluta, iis qui hoc affirmant, obiciunt, ex sua sententia hoc absurdum fluere, quod, prout primi solventis heredes allodiales petere possunt refusionem debiti feudalis soluti, ita & restituentis heredes allodiales idem petere posse ab eo qui restituenti in feudo succedit, & facta ab hoc refusione, nec eius he-

heredibus allodialibus denegari posse ius, quod solum iterum repetendi a nunc succedente in feudo, & ita in infinitum, donec omnes, qui ad successionem feudalem vocati, extincti erunt. **E** contra, qui affirmant heredibus allodialibus competere ius repetendi debita feudalia soluta, negantibus obiiciunt, ex sua sententia hoc absurdum fluere, vasallum feuda a feudalibus debitis nunquam esse liberaturum, nisi numerosam prolem masculam habeat, cum praeuideat, se, mascula prole deficiente, filiarum, & in genere heredum allodii, conditionem deteriorem, agnatorum vero, cui raro plus fauebit quam liberis, conditionem meliorem facere, si debita soluta heredibus suis allodialibus post mortem non refundenda. Licet vero negari nequeat, tam vnum quam alterum incommodum, neutiquam vero absurdum, quod diuersas sententias propugnantes ex iis oriri sibi obiiciunt, omnino inde sequi posse; inde tamen, si quid video, vna vel altera sententia tamquam iniusta reiici nequit. Prout enim sola utilitas non facit ius: ita vnum alterumue incommodum, ex sententia in legibus caeteroquin fundata proueniens, ius deesse, efficere nequit. Praeterea, quod praesertim attinet eam sententiam quam ego defendo I. in casibus, in quibus heredes allodii refusionem debitorum solutorum petere posse defendo; 1) quoad debita a primo acquirente contracta, allegatum incommodum euitari potest, si praesentia familiae membra ad euitandas, quae in familia inde oriri possunt, lites, con-

coniunctim soluunt, aut ex suo, aut ex feudo seu iis mediis quae ad feudum pertinent, debita feudalia quae a primo acquirente contracta sunt; 2) quoad debita ex versione orta vero hoc incommodum saepius per se cessat, dum id quod versum est non amplius existit, sicque ex hoc fundamento, heredes allodiales restituentium quod a primo solvente solutum, nihil petere possunt. Quod vero attinet II. casus in quibus restitutionem heredibus allodialibus faciendam esse nego, dictum incommodum; 1) quoad debita mere legalia semper cessat, cum eorum solutio non dependeat ab arbitrio possessoris feudi: id quod etiam 2) quoad debita consensuata saepissime efficit dictum incommodum inde non oriri, dum, creditore solutionem urgente, vassallus vel inuitus ad debita consensuata soluenda cogitur. Quot praeterea non dantur boni patresfamilias, qui, ut ab usurarum onere liberentur, sponte soluunt haec debita feudalia? Quot non dantur feudorum possessores, qui, quoniam iis salus & flos familiae suae curae cordique est, etiam si prole mascula sint destituti, tamen toti in eo sunt ut feuda liberent a debitis feudalibus iis inhaerentibus?

F

CAPVT

CAPVT IV.

DE REFVSIONE DEBITORVM FEVDALIVM SOLV-
TORVM IN RELIQVIS CASIBVS IN SPECIE.

§. XXVII.

DE REFVSIONE DEBITORVM FEVDALIVM AB HEREDIBVS
ALLODII SOLVTORVM.

Haectenus de casu in quo heredes allodiales repetunt debita feudalia ab aliis soluta. Nunc de reliquis casibus agendum (§. VII. , inter quos primus is est, quo itidem heredes allodiales refusionem debitorum feudalium solutorum petunt, aut non ab aliis, sed ab ipsis his heredibus allodialibus, solutorum. Hic distinguendum est inter debita feudalia *neccessaria* & *subsidiaria*. Si prius, habes casum quo solutio a tertio facta, quoniam ad debita feudalia necessaria soluenda, non nisi ii, qui feudum habent, obligati sunt, nulla habita ratione, vtrum ex allodio expungi possint, nec ne. Cum itaque, si tertius soluit debitum feudale, semper locum habeat refusio debiti feudalis soluti, nisi animo donandi solutio facta sit (§. XII.), facile patet *si ab heredibus allodialibus defuncti vasalli solutio debiti feudalis necessarij facta est, refusionem locum habere, nisi animo donandi factam esse solutionem probari possit.* In casu posteriori vero, nimirum, si debitum feudale ab herede allodiali solutum est debitum feudale subsidiarium, neutiquam a ter-

tertio, sed ab ipso illo qui debet, solutio debiti feudalis est facta, unde, per se patet hunc casum secundum principium §. IX. esse diiudicandum, quo posito *non potest non hic cessare refusio debiti feudalis soluti*, cum per solutionem debiti feudalis subsidiarii ab herede allodii factam, alterum cum damno soluentis locupletiore factum esse, cogitari nequeat.

§. XXVIII.

DE REFUSIONE DEBITORVM FEVDALIVM A PRAESENTI FEVDI POSSESSORE SOLVTORVM, EI FACIENDA.

Cum tanta luce radiet, quid iustum sit in casu primo circa refusionem debiti feudalis soluti, statim progredior ad casum secundum, in quo ipse praefens possessor feudi, solutionis debiti feudalis a se ipso factae, refusionem vrget. *In hoc casu cessat, si solutum debitum feudale est necessarium seu purum & absolutum, refusio soluti debiti feudalis. Idemque valet de debitis necessariis & respectiuis respectu eius qui ad ea soluenda obligatus est.* Ob debita feudalia necessaria & absoluta enim actio statim ab initio contra quemcunque feudi possessorem, siue sit is qui debitum contraxit eiusque descendens, siue agnatus, siue dominus ipse, competit, omni cessante exceptione excussionis, per prima iuris feudalis principia. Hic itaque adest casus in quo solutio ab eo ipso, qui debet, facta, ita vt nullum inde, quamdiu soluens feudum possidet, redundet

in nullum alium, ne quidem in casu quo ipse non contraxit debitum, emolumentum, & qui ita soluit quod debet, is contra neminem habet regressum (§. IX.). Sed pone vasallum possessorem soluisse debitum feudale subsidiarium. Tum distinguo: aut soluit a creditore non conuentus sponte, aut a creditore conuentus soluit, tumque, aut opposuit exceptionem excussionis heredum allodialium, aut non. *Si vasallus possessor soluit debitum feudale subsidiarium sponte, aut a creditore feudali conuentus non opposita exceptione excussionis heredum allodialium, refusionem debiti feudalis soluti ab heredibus allodialibus petere potest, nisi in utroque casu probari possit, eum animo donandi soluisse hoc debitum. Si vero soluit a creditore feudali conuentus, opposita quidem exceptione excussionis, sed frustra, debiti soluti refusionem petere nequit.* In posteriori casu refusionem ipsi soluenti possessori feudi faciendam cessare per §. IX. patet, cum eum, frustra opposita exceptione excussionis heredum allodialium, debitum feudale, licet subsidiarium sit, soluentem, soluisse quod ipse iam nunc debet, certum sit, & hic neminem cum damno suo locupletiores esse, itidem in aprico iaceat. Quod vero attinet priorem casum, is ideo dubius est, quoniam, si nondum excusso allodio debiti feudalis subsidiarii solutio a feudi possessore fit, adesse casum quo solutio a tertio cum animo donandi facta, videtur. Tali modo solutione a tertio facta ve-

ro,

ro, cessat repetitio debiti a tertio soluti (§. XII.). Vnde non solum KLEINSORGHIVS in *Diss. §. II. Allegata Cap. IV. §. II.* sed & STRVVIVS in *Syntagmate Iur. Feud. Cap. XIV. §. XXIV. num. 5.* defendunt, agnatos, qui debita feudalia consensuata, quae iis sunt debita subsidiaria, non opposita exceptione excussionis, solvunt, repetere non posse solutum ab heredibus allodialibus. At enim vero, cum sponte facta solutio debiti feudalis subsidiarii a praesente feudi possessore, vel, si conuentus a creditore feudali soluit vasallus, omisso exceptione excussionis heredum allodialium, non sint eius indolis, ut inde tuto concludi possit ad animum donandi, ne tum quidem, si soluens hic pro tertio haberi possit, cessaret refusio huius debiti ab heredibus allodialibus facienda, antequam animus donandi probatus (§. XII.): multo minus itaque hic refusio cessat, cum solutio debiti feudalis subsidiarii a vasallo possessore sponte, vel si conuentus, non opposita exceptione excussionis, facta, sit potius solutio ab ipso illo, qui debet, quam a tertio facta (§. X.), cit. in tali solutione vero locum habeat refusio debiti soluti, si alius per eam cum damno soluentis locupletior factus (§. XIX.), quales hic esse sub data hypothese heredes allodiales, qui solvere debuissent & potuissent, si debitum sponte non solutum, vel exceptio excussionis esset opposita, ulteriori demonstratione non indiget. Nisi itaque factam esse solutionem debiti feudalis subsidiarii probari possit donationis gratia, non video quid

G

libe:

liberare posset heredes allodiales a' refusione debiti feudalis sic soluti. Hinc *SCHRADERVS de Feudis P. 7. Cap. 7. num. 24.* recte defendit agnatum oppignoratam feudum reluentem, hoc debitum solutum a vasalli heredibus posse repetere.

§. XXIX.

DE REFUSIONE DEBITORVM FEVDALIVM A FUTVRO FEVDI POSSESSORE SOLVTORVM, EI FACIENDA.

Sequitur tertius casus in quo soluens debitum feudale est futurus possessor feudi, veluti agnatus; simultanee inuestitus, immo ipse dominus, ad quem in casu aperturæ redit feudum, quem sub hoc nomine, vt breuitati studeam, hic comprehendere liceat. Vt vero pateat hunc casum esse dabilem, isque ante omnia illustretur, hic praesupponendum est existere concurrsum tam allodiale, quam feudale. Quodsi nunc futuri feudi possessores, ad auertendam necessariam feudi alienationem creditoribus feudalibus satisfecerunt, extinguendo per solutionem debita feudalia, habes casum, quo debita feudalia, de quorum refusione quaeritur, soluta sunt a futuris possessoribus feudi. Licet vero videatur, qui sic tanquam tertii sponte soluerunt debita feudalia, licet tertii sint, tamen non habere ius ea repetendi, sed contentos esse debere finem, ob quem debita feudalia soluerunt, obrinuisse, videlicet sibi suisque ali-

aliquando succedendi in feudum, per hanc solutionem esse conferuatum. Porro dici posset, deesse a quo reperere possunt futuri possessores feudi debita feudalia ab iis soluta. Frustra enim eos pulsare creditorum feudaliū, qui in sinu gaudebunt soluta esse debita, ostia, per se patet. Ipse vasallus possessor nihil habet in aere, dum feudum tam, quam allodium, aere alieno ita grauatum, vt existat concursus creditorum quoad vtriusque generis bona. Nec dubium hoc cessare videtur, si dicere velles, feudum tamen non alienatur, sicque supersunt fructus feudi, ex quibus successiue refusio debitorum feudaliū solutorum fieri potest. Nam fructus feudi pertinent ad allodium, sicque de creditorum allodialium hic luditur corio. Hi vero instabunt, quid ad nos refusio debitorum feudaliū a futuris successoribus feudaliū solutorum, vt feudi substantia conferuetur, & ius eorum aliquando succedendi in feudum. Quamdiu feudum manet penes debitorem nostrum, durat nostrum ius in percipienda ex fructibus feudi solutione. Haec, licet magnam habeant speciem, non inuita Themide tamen defendi posse mihi persuasum habeo: *futuris successoribus feudaliū qui, feudo debitis feudaliū onerato, ad euitandam eius alienationem creditores feudales sua dimittunt pecunia, ius competere ex fructibus feudi, excluso concursu allodiali, successiue recuperandi soluta debita feudalia, sicque & hic adesse casum refusionis debitorum feudaliū solutorum aliis, praeter*

ter heredes allodiales solventis, faciendae. Cum per se patet, in hoc casu soluere tertium pro alio, sicque per §. XII, quantum de animo donandi non constat, locum habere refusionem debitorum solutorum: hic tantum euincendum ex feudi fructibus refusionem fieri debere. Suppono vero, dum hoc defendo, 1) alios non adesse qui ius pignoris in fructibus feudi habent constitutum antiquius; 2) creditores feudales, seu in eius locum succedentes futuros feudi possessores debita feudalia expungentes, separationis beneficio, quod iis competit omnino, esse vsos. Prioribus creditoribus enim ius suum interuerri non posse, per se patet. Vfus beneficii separationis vero operatur, feudalia bona nunc separatam ab allodialibus bonis massam constituere. Licet itaque fructus feudi non habeant qualitatem feudalem, nec inde, quod separatio bonorum feudalium ab allodialibus facta, fructus feudi eatenus mutant suam naturam, quod nunc accipiant feudalem qualitatem: alia tamen quaestio est: annon sub hoc rerum statu, quo debitoris allodialia & feudalia bona non amplius vnum corpus bonorum constituunt, dicendum, allodiali concursui nullum amplius ius competere intuitu fructuum feudi, licet qualitatem feudalem non habeant? Ad hanc quaestionem affirmatiue respondendum esse defendo ideo, quoniam fructus feudi sunt feudi accessorium, si itaque separata sunt allodialia & feudalia bona, ita, vt diuersas massas constituant, ex quibus diuersi creditores confe-

qui

qui debent quod iis debetur, plus rationis est accessorium referri, quatenus de solutione debitorum ex eo facienda quaestio est, ad eam partem seu massam ad quam pertinet principale, quam illud referri ad alteram partem seu massam, quae constituitur per res principales ab ea diversas. Quis vero non videt, sic decisa hac quaestione, inde sequi futuris possessoribus debita feudalia solventibus, denegari non posse ius cum exclusione concursus allodialis repetendi debita feudalia soluta ex feudi fructibus. Interim fateor, ulteriorem disquisitionem mereri hoc problema, nisi B. L. remittere possem ad duas disputationes sub HELLFELDIANO praesidio defensas, quarum supra §. V. mentio facta, & ex variis rationibus huic specimini nunc subscribendum.

T A N T V M

ERRATA QVAEDAM:

Pag. 6. rubro §. III. pro *Sec. XVII.* lege: *Sec. XVIII.* Pag. 8 lin. II pro *quae* l. quod et lin 12. pro *inferia* l. infertum. Pag. 14 in rubro §. IX. pro *a* l. ab. Pag. 16 lin. 16 pro *praecudio* l. praecideo.

DOCTISSIMO
C A N D I D A T O
FRATRI SVO OPTIMO

S. P. D

GERGIUS LVDOVICVS VRSINVS.

OPPONENS.

*E*go vero, Frater suauissime, licet, TIBI animum meum, quantum quantus sit, optime notum esse, et TE de meo in TE amore non dubitare, persuasus sim, tamen religioni mihi ducere, hodie TIBI solemniter plane silere. Non opus est, nec meum esse putato, ut prolixè laudes TVAS enarrem, nam TV ipse eas a me non expectabis, nec alius quisquam facile fidem habebit laudibus fratri a fratre enarratis; est potius, ut TIBI gratuler de fessici studiorum TVORVM academicorum exitu, et de secundis in Iurisperdientia progressibus, quos abunde dissertatio, quam eruditorum examini subiicis, testatur. Ceterum vale, et vti semper fecisti me amare perge. Dabam Halae die 14. Maii MDCCLXX.

PRAE-

PRAENOBILISSIMO ATQVE DOCTISSIMO

DOMINO RESPONDENTI

S. P. D.

CHRIST. IAC. BECKER

BEROLINENSIS, OPPON.

*Permittas mihi, Domine PRAENOBILISSIME, hasce lineolas
dissertationi huic doctissimae subiungere, quibus amorem ac ob-
servantiam, qua ego TE ob praeclaras TVAS virtutes semper colui,
& propter quas omnes, quibus illae cognitae sunt, TE magni aesti-
ment necesse est, publico consignem testimonio. In eorum numero,
quos ad amorem TVI ardentissimum animus TVVS optimis exorna-
tus virtutibus allexit, cum ego nemini facile cedam, non possum
quoque TIBI de noua laudum TVARVM accessione non ex animo
gratulari, quae ob industriam ac doctrinam, quam in publico hoc
certamine satis euidenter demonstrasti, merito TIBI deberur. Gra-
tulator TIBI etiam de studio iurisprudentiae feliciter absoluto, gra-
tulator illustri TVAE familiae de nouo splendore, quo eam illustra-
bis, gratulor patriae de nouo ornamento atque praesidio, quod in
TE habebit, gratulor denique omnibus, qui sincero TE prosequun-
tur amore, de eo, quod spem eorum de TE optime conceptam non
defraudasti sed superasti. Faxit modo numen benignissimum, vt
omnia TVA stulti omnesque conatus TVI prospere TIBI suc-
cedant. Vale, summa cum laude, quam optimae TVAE virtutes me-
rent, vale meque amore TVO, quem huc vsque monstrasti in poste-
rum me non dedigeris, rogo. Dabam Halae Magdeburgicae. Pri-
die iduum Maii MDCCCLXX.*

VIRO

V I R O
PRAENOBILISSIMO ATQVE DOCTISSIMO
THEODORO THEOPHILO VRSINO

AMICO OPTIMO

C. B. VBER

VRATISLAVIENSIS.

*E*xantlatis igitur academicis feliciter laboribus, de quibus ex tota mente TIBI gratulor, publica praeterea excimiae TVAE diligentiae eruditionisque specimina censes? Laudandum sane propositum, imitandumque, idque eo magis, quo minus illud aliis aridire solet, qui ut laudabile hoc moiorum nostrorum institutum sequantur, tantum abest, ut potius aut idem spernent, aut, nescio quam ex causa, quovis modo evitent. Ad me autem quod attinget, insignem voluptatem capio ex TVA humanitate, honorique maximo mihi duco, quod me munere contra facientis non indignum existimaeris. Itaque grata laetissimaque mente hanc tam optatam, qua suavius, qua dulcius mihi accidere nihil hifce temporibus potest, ambabus quasi manibus arripio occasionem, quem tamen non tam aduersarium habebis, quam potius publicae TVAE victoriae testem. Gratulor TIBI vehementer de acquirendo sine dubio auditorum publico applausu, gratulor TIBI de consequendis exinde honoribus, gratulor patriae TVAE de tali ciue, gratulor tandem & mihi, quod me publicum testem eruditionis TVAE esse volueris. Vale, omniaque ex votis TIBI & in posterum cedant. Vale, Optime VRSINE, mihiq; fauere perge. Scribendam Halae Saxo-
num, die XIV, Maii, c1761c1xx.

Halle, Dän., 1770

VD
18

ULB Halle

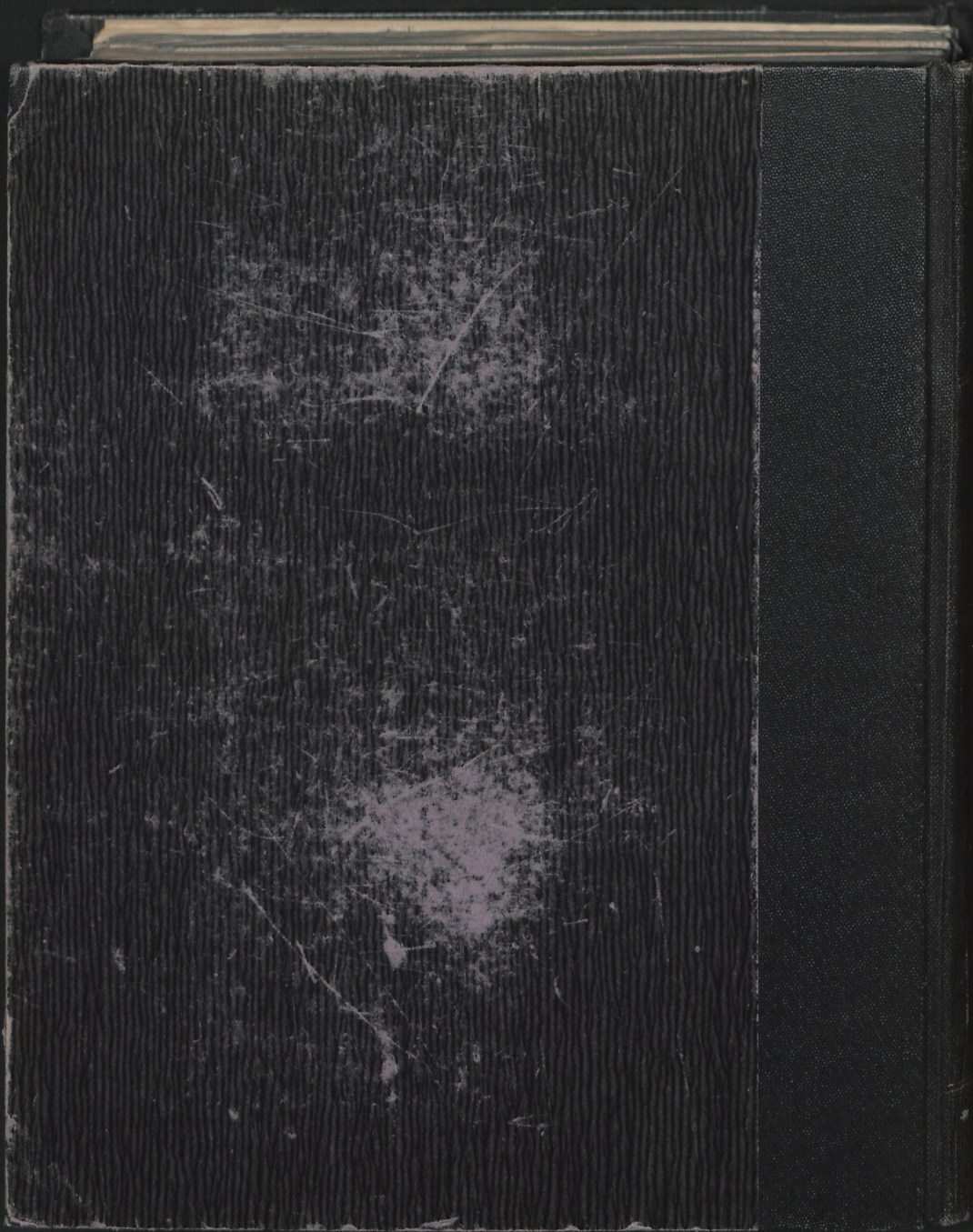
3

002 169 55X

sb

B.
F. 10. num. 8.
12
1790
80

Q. D. B. V.
DE
REFVSIONE
DEBITORVM FEVDALIVM
SOLVTORVM.

N. 339.

PRAESIDE
DANIELE NETTELBLADT

POTENTISSIMO BORVSSORVM REGI A CONS. INT.
ET PROF. IVR. ORD.

D. XVII. MAL. ANNI MDCCLXX.
DISPVTABIT

THEODORVS THEOPHILVS VRSINVS.

REGIOMONTO - PRVSSVS.

HALAE
LITTERIS BEYERIANIS.

